

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.490/2024/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe) (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Oláh Tamás)
Az alperes:	Heves Vármegyei Rendőr-főkapitányság (3300 Eger, Eszterházy tér 2.)
Az alperes képviselője:	dr. Péro Albin kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (21. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 11.K.700.151/2024/20. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2020. november 1. és 2023. október 31. napjai közötti időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) a helységi Rendőrkapitányság állományában körzeti

megbízottként teljesített szolgálatot. Az alperes a rendőrkapitányság illetékességi területén a felperes működési körzetét (helység2) is magába foglaló körzeti megbízotti csoport működési körzetet alakított ki, amely helység2 település mellett helység1 és helység3 településeket is magába foglalta. A felperes a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a fenti körzeti megbízotti működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport (a továbbiakban: KMB csoport) működési körzetén kívül járőri, járőrszolgálati, a TIK (a továbbiakban: TIK) általi küldési és egyéb (átkísérési, előállított őrzési, kísérorri, rendezvénybiztosítási és csapatszolgálati) feladatokat, amelyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát az alperes vezetője megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a perbeli időszakot átölelő – 36 többletfeladat-ellátással érintett hónapra – bruttó 1.043.568 forint megbízási díj és annak késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ban határozta meg; keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b), és c) pontjait jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság az alperest – késedelmi kamattal növelt – 1.043.568 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte. Ítéletét – a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII.9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 2. a)-c), 3. a) és d), 21. c)-d), 24., 25. a), 44., 50-51. pontjaira figyelemmel – a Hszt. 2. § 25. pontjára, 11. § (1) bekezdésére, 71. § (1) és (5) bekezdésére, 163. § (1) bekezdésére, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 6. § (1) bekezdés b) pontjára, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 23. § (4) bekezdés c) pontjában, 24. § (1) bekezdésében, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BM rendelet) 2. mellékletére alapította. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a járőr és a körzeti megbízott külön beosztások. A felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok nem tartoztak a kinevezése szerinti beosztásához, továbbá ezeket beosztásának ellátása mellett a körzeti megbízotti és a KMB csoport működési körzetén kívül is rendszeresen ellátta. A beosztásához nem tartozó feladatok ellátására külön parancsot, illetve TIK küldést kapott, járőri feladatellátása nem felelt meg a KMB szabályzat rendelkezéseinek. Kiemelte, hogy a munkáltató a kinevezés szerinti beosztás keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni, azonban jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör akár átmeneti, akár tartós feladatának ellátását. A felperesnek 2021 decemberéig folyamatosan, napi rendszerességgel kellett ellátnia a működési körzetén és 2021 decemberét követően a KMB csoport működési körzetén kívüli

járőri és egyéb szolgálati feladatokat. A felperes egyéb szolgálati feladatként a fogvatartottak kísérésével járó és rendezvénybiztosítási tevékenységet is ellátott, a fogvatartottak őrzésére vonatkozó feladatellátást azonban nem tudta bizonyítani. A fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőri tevékenység a megbízási díjra való jogosultságot szintén megalapozza. Az alperes számára a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától történő módosítása sem eredményez a megbízási díj fizetése alóli mentesülést, mert a munkáltató a munkaköri leírásban az adott beosztáshoz nem tartozó rendszeresen ellátandó feladatokat a beosztás részeként nem rögzíthet. Amennyiben a bíróság a KMB Szabályzatnak olyan értelmezést tulajdonítana, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalja a járőri beosztás csaknem valamennyi feladatát, úgy a 30/2015. BM rendelet szolgálati beosztásra vonatkozó szabályai sérülnének, ezzel együtt a Hszt.-nek a besorolásra (114-119.§), valamint az illetmény meghatározására (154-192. §) kialakított kógens rendelkezései, melyek a szolgálati beosztáshoz kötöttek. A KMB Szabályzat módosítása tulajdonképpen azonosíthatatlanná tette a körzeti megbízott beosztásához esetlegesen tartozó, korábban megbízási díj megfizetése nélkül teljesítendő járőri, járőrszolgálati részfeladatokat is; egyben a 15. pontban egyértelművé tette, hogy a járőri többletfeladatok ellátásának vizsgálatában a KMB Csoport körzetnek semmiféle szerepe nincs, a csoport működési körzet funkciói csak a 2. pont a) alpont szerinti feladatok tekintetében értelmezhetők. Mindennek tükrében nem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti megbízotti beosztás a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát megába foglalná. A Hszt. 2023. február 1. napjától bekövetkező módosítása kapcsán rámutatott, hogy a 102. § (1) bekezdés b) pontjának csak olyan értelmezése lehet helyes, mely a 71. § (1) bekezdés c) pont alkalmazásának is teret enged, ellenkező esetben a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatás nélkül, lényegében korlátozásoktól mentesen, a beosztásához nem tartozó feladat ellátására megbízhatóvá válna. A megbízási díj a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében meghatározott többletfeltétellel az általános szabályozástól elválík. Habár a hivatásos szolgálati jogviszony különleges közszolgálati jogviszony, azonban a rendszeresen előforduló, jelentős többletmunkaellátásáért a hivatásos állomány tagjai is ellenszolgáltatásban kell, hogy részesüljenek. Mivel a felperes a munkáltató utasítása alapján rendszeresen visszatérően ellátott a beosztásába nem tartozó többletfeladatokat, ezért részére a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján e feladatok ellátása után megbízási díj jár. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemmel egyezően a peresített időszakban a felperes által ellátott többletfeladat mennyiségére, rendszerességére, folyamatosságára figyelemmel a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset egészében történő elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset 2022. augusztus 11. napját követő időszakra történő elutasítását, valamint a megbízási díj 2020. november 1. napjától 2022. augusztus 11. napjáig terjedő időszakra történő, a rendvédelmi illetményalap 50 %-ának megfelelő mértékű mérséklését, harmadlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset 2023. február 1. napját követő időszakra történő elutasítását, továbbá a marasztalás összegének 2020. november 1. napjától 2023. február 1. napjáig terjedő időszakra vonatkozó, a többletteljesítményhez igazodó, a rendvédelmi illetményalap 50%-ával egyező mértékű mérséklését, negyedlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a megbízási díj mértékének a teljes perbeli időszakra történő 50%-os

mértékre mérséklését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját, 271. § (helyesen: 71. §) (1) bekezdését, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BM rendelet) 35. § (6) bekezdését, továbbá téves értelmezésként a KMB Szabályzat 24., 37., pontjait, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr- és Őrszolgálati Szabályzat) 55-57., 60-63. pontjait, a Szolgálati szabályzat 67. §, 69-70. §, 72. §-ait, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (1) és (2) bekezdéseit hivatkozva. Álláspontja szerint a felperes a közrendvédelmi feladatai körében látta el azon feladatokat, amelyek adott esetben a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzat szabályoz, mely nem csak a járőr, hanem a járőri tevékenységet végző valamennyi, egyéb beosztásban szolgálatot teljesítő hivatásos állományú tagra előírásokat tartalmaz. Egy beosztásra több szabályzati rendelkezés is irányadó, ha az adott beosztáshoz több szolgálati forma is rendelhető. A közrendvédelmi járőr- és Őrszolgálatnál a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatban nincs meghatározva, hogy azt a közrendvédelmi szakterületen belül mely állománynak kell teljesítenie. A KMB Szabályzat 24. pontja ezzel kapcsolatban járőrrel közös járőr- és Őrszolgálatot rögzít, míg 37. pont azt tartalmazza, hogy ezen feladatnak jelentős napi terjedelemben kell teljesülnie. A közrendvédelmi közterületi tevékenység, mely valójában járőrzést jelent, a körzeti megbízott saját beosztásába tartozó feladat. Ebből következőleg a felperes nem más beosztásba tartozó feladatot végzett, hanem több szabályzat által is szabályozott olyan feladatot, amely a saját beosztásába tartozik. Az elsőfokú bíróság a szabályozó normák összehasonlításának mellőzésével, a felperes beosztásához tartozó feladatok meghatározásánál kizárólag a KMB Szabályzatban – mint egyedüliként alkalmazandó normában – foglaltakból kiindulva, jogszabálysértő módon állapította meg, hogy a felperes más beosztáshoz tartozó feladatot látott el. Figyelmen kívül hagyta a Szolgálati Szabályzat 67. § (1) és (2) bekezdéseiben írt, az egyes szolgálati formák közötti átjárhatóságra vonatkozó előírásokat. A TIK küldésekkel kapcsolatos ítéleti megállapítás is téves, mert a TIK a teljes személyi állományt jogosult irányítani, nem csak a járőr- és Őrszolgálati állományt. A küldésekkel teljesített feladatok pedig a felperes közrendvédelmi feladatai közé tartoztak, azokat a szűkebb működési körzetében (helység2) is el kellett volna végeznie. Az elsőfokú bíróság nem végezte el a TIK küldések során ellátott feladatok tartalmi értékelését. A körzeteken kívül végzett saját beosztásba tartozó feladatok nem szolgálhatnak alapul a helyettesítés megállapításához. Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért tekintette az egyéb feladatokat járőri beosztásba vagy más szolgálati beosztásba tartozó feladatoknak, a KMB Szabályzat 25. pontjában nem szerepel a rendezvénybiztosítás, csapatszolgálat. A körzethatár átlépése nem változtat a járőri tevékenység tartalmán, jellegén. Kísérési feladatot a közrendvédelmi állomány, így a körzeti megbízotti állomány és a járőri állomány is napi szinten lát el, és nem tartozik a fogdai szolgálat keretében ellátandó, a KMB Szabályzat szerint tiltott elvonást eredményező, őrzési és kísérési feladatokba. A felperes által nevesített egyéb feladatok pedig csak eseti elvonást jelentettek, ideértve a fokozott ellenőrzéseket is, melyekben csak havi 1-2 esetben volt igazolt a részvétele. A felperes a járőri feladatokat 2022. augusztus 12. napjától csak napi legfeljebb 4 órában látta el. A működési körzet fogalmát nem a KMB Szabályzat 2022. augusztus 12. napjától történt módosítása változtatta meg, hanem az már 2021 decemberétől módosult, a korábbi települési működési körzeti székhely a csoportkörzetti szervezéssel csoportkörzeti székhelyre változott. A KMB csoport létrehozásának jogalkotói célja a folyamatos rendőri lefedettség biztosítása volt, a csoportkörzetti szervezés nem értékelhető csak a távollétek-kiváltásának munkaszervezési megoldásként, a felperesnek a csoportműködési körzet dokumentumai is a szolgálati dokumentumaiként tekintendők, és az a körülmény, hogy a munkaköri leírása nem került korrekcióra a csoportkörzetti szervezésnek megfelelően, szintén nem jelenti azt, hogy a csoportkörzetti szervezést követően is csak a

korábbi szűkebb működési körzetében kell a feladatait ellátnia. A megbízási díj összezszerűségével kapcsolatban kifejtette, hogy az ítélet indokolásából a 31/2015. BM rendelet 35. § (6) bekezdésében foglalt szempontok értékelése teljes mértékben hiányzik. A más beosztásba tartozónak vélt feladatok időtartama a havi átlagos szolgálati időkeret egyharmadát, egynegyedét csak kevés érintett hónapban érte el, ami többletmunkának, főként 2023. február 1. napját követően jelentős többletmunkának nem tekinthető. Az elsőfokú bíróság a többletmunka feltétel értékelésekor a számszerű adatok elemzésével adós maradt; nem tett különbséget a 2022. augusztus 12-i KMB Szabályzat módosítása és a 2023. február 1-jével megvalósult Hszt. módosítás időszakai között. Az elsőfokú bíróság nem mérlegelte, hogy a járőri beosztás a körzeti megbízotthoz képest alacsonyabb besorolású, melyet szintén mértékét csökkentő tényezőként kellett volna figyelembe venni. A Hszt. módosítást követő időszakot érintően az elsőfokú bíróság megsértette a Hszt. 71. § (3) és (6) bekezdésében írt 30 napos egybefüggő időtartamú feladatellátásra vonatkozó rendelkezéseket is.

[5] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntésére hivatkozással rámutatott, hogy e tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert. Az alperes a járőrfeladat, járőrszolgálat tekintetében részben vitatta a tényállást, de nem jelölte meg, hogy mit tart helyes ténynek és az állítását milyen bizonyíték támasztja alá. Az átkísérési, kísérorri feladatokat az alperes által elismerten ellátta, így súlytalan az a hivatkozás, hogy ilyen feladatokra való beosztásra nem került sor. Kiemelte, hogy a körzeti megbízott járőrszolgálatra csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen, e szolgálatra a működési körzeten kívül, a KMB csoport működési területén sem vehető igénybe. A KMB csoport létrehozásával kapcsolatos alperesi érvelést a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéletére utalással alaptalannak tartotta, továbbá megjegyezte, hogy a megbízási díj igénye az alperesi álláspont elfogadása esetén sem lenne megalapozatlan, mivel szolgálati feladatokat a KMB csoport körzeten kívül is rendszeresen ellátott. Kiemelte, hogy a körzeti megbízotti és a járőrfeladatok elválnak egymástól, a munkáltató a munkaköri feladatokat csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg. A per alapját képező járőr és egyéb feladatok rendszeresek, nem eseti jellegűek voltak. E két beosztás feladatait normális esetben azonos illetékességi területen párhuzamosan hajtják végre. A működési körzeten kívüli feladatellátás tekintetében a kimentési okok pontos megjelölése, az e körben való tényállítás és bizonyítás az alperes terhére esett, aki azonban e körben részletes tényállítást nem tett, bizonyítékot nem szolgáltatott. A KMB szabályzat 21. pontja taxatív meg határozza, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből mely esetekben lehet meghatározott feladatokra elvonni, azonban ebbe a járőr és egyéb feladatok nem tartoznak bele. Az alperes különleges jogrendre történő hivatkozását sem tudta elfogadni, mivel nem jelölte meg, hogy milyen feladatot látott el, annak időtartama pedig nem lehet eseti jellegű.

[6] A KMB Szabályzat 2022. augusztus 12-i hatályú módosításával összefüggésben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.700.459/2023/4. és 5.Kf.700.543/2023/4. számú ítéleteire, amelyek rámutattak, hogy a KMB Szabályzat módosításával teljesen kiüresedne a körzeti megbízotti beosztás tényleges és lényeges tartalma. A Hszt. módosítás időszakát érintően a fellebbezésre észrevételt nem tett.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor figyelemmel volt arra, hogy az ORFK utasítás (KMB szabályzat, Járőrszolgálati Szabályzat) szolgálati viszonyra vonatkozó szabály, ám nem jogszabály, annak a fellebbezésben felsorolt pontjai megsértésére történő hivatkozás önmagában a fellebbezésre nem adott alapot (Kp. 99. § (1) bekezdés). Az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést állított, továbbá az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól, ezen túlmenően a megbízási díj mértéke körében az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelést vitatta. A jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen rögzítette a tényállást, helytálló az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése is, ítéletét az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával kellően részletesen megindokolta, amivel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki:

[9] Az alperes részben vitatta a megállapított tényállást, ennek körében azt, hogy a felperes rendszeresen ellátott járőri feladatokat, járőrszolgálatot, ugyanígy azt is, hogy a körzeti megbízott számára tilalmazott feladatokat látott el. Ugyanakkor fellebbezésében nem jelölte meg, hogy ezzel eszemben mit tart helyes ténynek, azaz általa helyesnek vélt tényállítást nem tett, és azt sem jelölte meg, hogy milyen bizonyíték támasztja alá az állítását. Így a pusztá hivatkozáson kívül nem volt a Kp. 78. § (1)-(2) bekezdése körében olyan eljárásjogi érvelése, amelynek értékelésével a másodfokú bíróság e körben tény/tényállásbeli hibát megállapíthatott volna.

[10] A felperes kereseti igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjaira is alapította. Az elsőfokú bíróság ítéletéből kitűnik, hogy a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladat-ellátását vizsgálta, ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátását, illetve szolgálati beosztása ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítését nem állapította meg. Mivel az ítéletét a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetkörre alapította, és a felperes kereseti igényét eszerint jogszerűnek tartotta, a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és b) pontjai szerinti feltételek fennállását vizsgálnia nem kellett. Indokolásában ugyan nem adott számot arról, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjai szerinti esetkörök vizsgálatát mely okból mellőzte, ami ily módon a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) bekezdésébe ütközik, azonban ezen eljárási szabályszegés a per érdemi eldöntésére kihatással nem volt. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét annak tartalma szerint bírálta el, a kérelmének teljes egészében helyt adott, a perben érvényesített kereseti kérelemről döntést hozott, a keresetet kimerítette, így a Kp. 2. § (4) és 86. § (1) bekezdésének sérelme nem állapítható meg.

[11] A fentiek szerint a felek közötti jogvita alapvető kérdését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesülése jelentette, tekintettel arra, hogy az alperes álláspontja szerint a felperes által ellátott feladatok a beosztásának részét képezték, azok többletfeladat jellege nem támasztható alá. Az ezzel kapcsolatos megállapítások az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartoznak, és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadnak, amely jogértelmezéseket azonban a Kúria – a KMB szabályzat és a Hszt. módosításának esetleges következményei kivételével – már a fellebbezésben felvetett jogszabálysértés-állítások esetében elvégezte.

[12] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes, csak az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következetes bírói gyakorlat (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapból eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását.

[13] A Kúria korábbi, jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő.

[14] A Kúria következetes gyakorlata szerint, ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja (a körzeti megbízott) hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.076/2022/4., Kf.VII.45.006/2022/4.).

[15] Jelen ügyben a felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok, nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az elsőfokú bíróság a csatolt kimutatás szerint helyesen következtetett a többletfeladat ellátására. A KMB szabályzat (e bekezdésben a 2022. augusztus 11. napjáig

hatályos) 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen osztható be, de az alperes nem bizonyította, hogy a felperes beosztása a KMB szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. Azt sem támasztotta alá, hogy a felperes működési körzetén kívül, de a KMB csoport működési körzetében ellátott tárgybeli járőri és egyéb többletfeladatai miként felelnek meg a KMB szabályzat – különösen 15. és 24. pontjaiban foglalt – rendelkezéseinek. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB szabályzat 21-22. pontjában meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrszolgálati és egyéb feladatokat a körzeti megbízott működési körzetén és csoportműködési körzetén kívül nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen végezte, amelyre nem adott jogalapot a KMB szabályzat 37. pontja sem, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozó (közterületi tevékenységének részét képező) feladatok. Az a körülmény, hogy a felperes működési körzetéből jogszerűen elvonható volt, nem jelenti egyben azt, hogy a beosztásához nem tartozó többletfeladatok ellátásáért megbízási díjra nem jogosult. A KMB szabályzat 25. pont a) alpontja kifejezetten tiltotta a felperes körzeti megbízott igénybevételét kísérő őrri feladatokra. A felperest a peresített időszakban sok alkalommal, rendszeresen – tehát nem eseti jelleggel – osztották be a körzeti megbízotti és csoport működési körzeten kívül elvégzendő feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott a KMB szabályzat 21. pont b)-c) alpontjai alapján arra, hogy a fokozott ellenőrzések és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri és egyéb tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[16] Az alperes Szolgálati Szabályzattal kapcsolatos, az egyes szolgálati formák közötti átjárhatósággal összefüggésben kifejtett fellebbezési érvelése sem volt megalapozott. A Szolgálati Szabályzat 67. § (2) bekezdésében foglaltak sem jelentik azt, hogy a járőrszolgálat ellátása a körzeti megbízott feladatai közé illeszkedne. A szabályzat ezen rendelkezése a szolgálati előjárónak csupán arra ad lehetőséget, hogy egy adott (azaz eseti jellegű) feladat meghatározott szolgálati formában történő végrehajtást rendelje el, s nem arra, hogy a járőrszolgálat feladatait visszatérően, rendszeresen a körzeti megbízotti beosztás részeként kezelje; ilyen törekvés a jogszabály szövegéből (“a feladat”) sem olvasható ki. A hivatásos állomány tagjaira vonatkozó rendelkezések kógenssek, eltérést nem engednek (EBH2010.2259.), ami egyúttal azt is jelenti, hogy azoknak az alperes által tett kiterjesztő értelmezés nem adható, az a Szolgálati Szabályzat 67. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésből sem következik. Lényeges továbbá, hogy az eldöntendő kérdés nem az volt, hogy a TIK jogszerűen utasíthatta-e a felperest, hanem az, hogy ezekért a többletfeladatokért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti ellentételezésre jogosult-e. Az elsőfokú bíróság tehát megalapozottan állapította meg a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felperes megbízási díjra jogosultságát.

[17] Az alperes 2022. augusztus 12. napját követő (KMB Szabályzat módosítása utáni) fellebbezési állításai sem voltak alaposak. A rendelkezésre álló és az alperes által nem cáfolt kimutatás értelmében a csapatszolgálat és a rendezvénybiztosítás ellátása a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül történt, amely feladatellátás egyértelműen nem

tartozik a felperes beosztásához, valamint az sem maradhat figyelmen kívül, hogy a felperes számos alkalommal látott el járőrszolgálatot. Nem annak van jelentősége, hogy a csapatszolgálat vagy a rendezvénybiztosítás, továbbá a veszélyhelyzeti feladatok (ellátása) önálló beosztást képeznek-e – nyilvánvalóan nem – hanem annak, hogy az ellátott feladat a felperes beosztásához tartozónak tekintendő-e. Az EBH2011. 2350. számon közzétett egyedi döntés éppen azt állapította meg, hogy a nem önálló beosztásként értékelhető csapatszolgálat a járőr és járőrvezető beosztás részét képezi.

[18] Alapítványul hivatkozott az alperes arra is, hogy a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos rendelkezései alapot teremtettek a felperes munkakörének a járőri munkakörrel történő bővítésére, azaz minden körzeti megbízott egyben járőr, de nem minden járőr körzeti megbízott. Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK), mint központi államigazgatási szerv [a kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdésének d) pont] vezetője a Jat. 23. § (4) bekezdés c) pontjában szabályozott jogkörénél fogva normatív utasításban szabályozhatja a vezetése, irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét, így – a felperes által felhívott Rtv. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerint is – normatív utasításban határozhatja meg a körzeti megbízottak feladatellátását, tevékenységi körét, azaz egyes munkaköri feladatait. A KMB szabályzat 2022. augusztus 11. napjáig hatályos rendelkezései a 30/2015. BM rendelet 2. mellékletével konform módon értelmezhetően rögzítették, hogy a körzeti megbízott mely sajátos körülmények mellett láthat el és milyen illetékességi területen járőri, járőrszolgálati feladatokat, azaz nem tekintette a munkakör részének egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását, csak részfeladatok ellátásáról rendelkezett. Ezzel szemben az ORFK vezetője a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosításával, annak 2. pont b)-c) alpontjai és 44. pontja értelmében – a 25. pontban tett kivétellel –, arra utasította az alárendelt szerveket, hogy a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén tekintsék a körzeti megbízotti munkakör részének a Járőrszolgálati szabályzat szerinti feladatok ellátását, tehát a járőri, járőrszolgálati feladatok majdnem teljes körének elvégzését. E vonatkozásban a két beosztás munkaköri feladatai között minimális disztinkciót a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja és 25. pontja szerinti feladatok jelentenek. Ennélfogva a munkáltató a 30/2015. BM rendelet 1. § a) pontja és 2. melléklet 3. pontjába ütközően a körzeti megbízotti beosztás részének tekinti a járőri beosztás feladatainak ellátását. A Jat. 23. §-a szerinti közjogi szervezetszabályozó eszköz a Jat. 24. § (1) bekezdése alapján jogszabállyal, így a 30/2015. BM rendelettel [Alaptörvény T) cikk (2) bekezdés] ellentétben nem állhat. Amennyiben a bíróság a KMB szabályzatnak olyan értelmezést tulajdonítana, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalja a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát, úgy sérülnének a 30/2015. BM rendelet szolgálati beosztásra vonatkozó szabályai, ezzel együtt a Hszt.-nek a besorolásra (114-119. §), valamint az illetmény meghatározására (154-162. §) kialakított kógens rendelkezései, melyek a szolgálati beosztáshoz kötöttek. Ezzel teljesen kiüresedne a körzeti megbízotti beosztás tényleges és lényeges tartalma, amely elsősorban a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja szerinti területen az ott meghatározott feladatok ellátása. A KMB szabályzat módosítása tulajdonképpen azonosíthatatlanná tette a körzeti megbízott beosztásához esetlegesen hozzátartozó, korábban megbízási díj megfizetése nélkül teljesítendő járőri, járőrszolgálati részfeladatokat is; egyben a 15. pontban egyértelművé tette, hogy a járőri többletfeladatok ellátásának vizsgálatában a körzeti megbízotti csoport körzetnek semmiféle szerepe nincs, a csoportkörzet funkciója csak a 2. pont a) pont szerinti feladatok tekintetében értelmezhető. Mindennek tükrében – a Hszt. és a 30/2015. BM rendelet szabályozásának sérelme nélkül – nem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti

megbízotti beosztás magában foglalná a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát. Az elsőfokú bíróság tehát e tekintetben is helyes álláspontot foglalt el, amikor a felperes megbízási díj igényét alaposnak találta.

[19] A perbeli esetben a felperes a többletfeladatok ellátásáért a Hszt. 2023. február 1. napját követő módosításával érintett időszak tekintetében is megbízási díjat igényelt, amelyet a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdéseire alapított. Az alperes az eljárás során mindvégig arra hivatkozott, hogy a Hszt. 2023. február 1. napján elfogadott módosítása értelmében a megbízási díjra való jogosultság megállapításához a Hszt. 71. §-ának a 102. § (1) bekezdés b) pontjával összhangban történő értelmezése szükséges, noha a 71. § (3) bekezdése az értékelés során prioritást élvez.

[20] E körben az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a felperes a megbízási díjra a fent hivatkozott törvénymódosítást követően a Hszt. 71. § (3) bekezdésének hatályos rendelkezése szerint jogosult, ugyanis ezen időszakban a 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, a szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladat ellátásával rendszeresen – nem eseti jelleggel – jelentős többletmunkát végzett.

[21] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon érvelésével, miszerint a perbeli esetben a kereseti kérelem szerinti megbízási díjra való jogosultság megállapítása szempontjából relevanciával bíró körülmény, hogy a Hszt. 2023. február 1-jével bekövetkezett módosítást követően a jogalkotó a megbízási díj jogintézményét megtartotta, azt a Hszt. 71. §-ában – a X. fejezetben meghatározott, a szolgálat teljesítésére vonatkozó általános rendelkezésektől – elkülönítetten továbbra is szabályozni kívánta akként, hogy az általánoshoz képest eltérő, a korábbiakhoz viszonyítva szigorúbb feltételek szerinti elbírálást írt elő. Nem vitás, hogy a hivatásos állomány tagja – a jogalkotó szándéka szerint – a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a szolgálat ellátásával összefüggésben köteles a szolgálati beosztásából eredő, valamint – a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül – a szolgálati beosztásához nem tartozó, a végzettsége, képzettsége alapján részére a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően – szükség esetén a veszély vállalásával –, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani. E szabály azonban nem jelenti azt, hogy amennyiben e többletfeladatot az állomány tagja rendszeresen, tehát nem eseti jelleggel, és számára jelentős többletmunkát eredményezve végzi, akkor annak ellentételezésére ne lenne jogosult. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának módosítása a hivatásos állomány tagját általános jelleggel a megbízási díjra való jogosultságból nem zárja ki, ezen értelmezéssel a megbízási díj jogintézménye [a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja, valamint (3) bekezdése] valóban kiüresedne. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának ezért csak olyan értelmezése lehet helyes, mely a 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásának is teret enged, ellenkező esetben a hivatásos állományú tag ellenszolgáltatás nélkül, lényegében korlátozásoktól mentesen a beosztásához nem tartozó feladat ellátására megbízhatóvá válna. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében meghatározott többletfeltétellel válik el a megbízási díj az általános szabályozástól; e speciális juttatás megfizetésére vonatkozó jogalkotói szándék a Hszt. 71. §-án keresztül érvényesül, jelesül az, hogy habár a hivatásos szolgálati jogviszony különleges közszolgálati jogviszony, azonban a rendszeresen előforduló, jelentős

többletmunka ellátásáért a hivatásos állomány tagjai is ellenszolgáltatásban kell, hogy részesüljenek. Ezt a jogi álláspontot támasztja alá, hogy a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában a rendszeresen elvégzett jelentős többletmunkára való utalás nem szerepel, azonban e kitétel a 71. §-ban, mint speciális szabályban megtalálható; ezen feltételek teljesülése esetén megbízási díj jár. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette a felperes által a működési körzetén és a csoport működési körzetén kívül rendszeresen, nagy számban végzett és többféle feladatot felölelő többlettevékenységet jelentős többletmunkavégzésnek.

[22] Mindezekre tekintettel az ítéltábla megállapította, hogy a Hszt. módosítással érintett időszak vonatkozásában a megbízási díj megfizetésének feltételei – a megbízás rendszeres jellege és a jelentős többletmunka ellátása miatt – ugyancsak fennálltak, ezért az elsőfokú bíróság a kereset megalapozottságáról e körben is helytálló döntést hozott.

[23] Az alperes fellebbezésében ugyan hivatkozott a Hszt. 71. § (5) bekezdésének sérelmére, azonban ezzel összefüggő indokolást a felperesi igény jogalapjának vitatásán túlmenően nem adott elő. A megbízási díj mértékével kapcsolatban az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az az ellátandó munkaköri feladatokhoz köthető, a díjazás azért jár, mert a rendvédelmi szerv tagja az eredeti munkaköri feladatoktól eltérő többletfeladatot végez és ezt a többletterhet a Hszt. 71. § (5) bekezdésében a jogalkotó az illetményalap 50-200%-áig terjedő összeggel kompenzálja. A követendő bírói gyakorlat szerint (pl. Kfv.VII.37.780/2020/5.) a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg. A mérlegelés szempontjait a munka bonyolultsága, az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye, annak gyakorisága, az arra előírt többlettudás birtokában kell meghatározni. Valamennyi szempontot összességében kell mérlegelni, továbbá a rendvédelmi szerv tagja által elvégzett feladatok egyedi vizsgálata alapján kell arról dönteni, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladatért milyen mértékű megbízási díj jár. Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg.

[24] Az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít, - hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 75. §-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletének (61) bekezdésében részletesen ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a 31/2015. BM rendelet 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé, amely a mérlegelendő szempontoknál a többletfeladat nagyságát, a megbízással járó többletterhet és a helyettesített szolgálati beosztásának besorolását nevesíti. Ezen szempontokat tehát egyenként és összességében is értékelte az elsőfokú bíróság. Az alperes által hivatkozott azonos besorolási szinthez és a munka bonyolultságához megbízási díjat növelő következményt nem társított. A többletfeladat gyakoriságából a többletfeladatok mértékére egyértelműen következtetni lehetett, azaz azt a bíróság értékelési körébe vonhatta. Ily módon a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtését ebben körben is osztotta.

[25] A másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hó) 75%-ban történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; ennek tükrében nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[26] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[27] A perveztes alperes a Kp. 35. § alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgy értékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[28] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a 83.485 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[29] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. január 9.

dr. Németh Andrea s.k. dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k. dr. Szeles Balázs György s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

